

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

(Мінфін)

вул. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008, тел. (044) 206-59-47, 206-59-48, факс 425-90-26
E-mail: infomf@minfin.gov.ua Код ЄДРПОУ 00013480

На № 25.08.2016 від № 31-11320-06-13/24524

Рахункова палата України

Щодо результатів аудиту

Міністерство фінансів України на виконання доручення Першого Віце-прем'єр-міністра України С. Кубіва від 02.08.2016 № 26858/1/1-16 до листа Рахункової палати України від 19.07.2016 № 16-1393 та відповідно до листа Комітету Верховної Ради України з питань бюджету від 11.08.2016 № 04-13/10-1977/рп (195086) до листа від 19.07.2016 № 16-1392 опрацювало Рішення Рахункової палати України та інформацію про результати аудиту ефективності виконання повноважень територіальними органами Державної фіскальної служби у Одеській, Миколаївській та Херсонській областях в частині контролю за повнотою нарахування та своєчасністю сплати до державного бюджету митних платежів суб'єктами підприємницької діяльності, та інформує.

Щодо врегулювання правового статусу ДФС та її територіальних органів.

Міністерством фінансів розроблено, Кабінетом Міністрів України схвалено та внесено на розгляд Верховної Ради України проекти Законів України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо мінімізації впливу на адміністрування надходжень до бюджету» та «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо оптимізації територіальних органів державної фіскальної служби» від 22.04.2016 за реєстр. № 4516 та 4515 відповідно.

Із зазначеного питання Рахункову палату поінформовано листом Мінфіну від 10.05.2016 № 31-11320-01-2/13237.

Щодо внесення змін до Порядку взаємодії територіальних органів Державної фіскальної служби України, місцевих фінансових органів та територіальних органів Державної казначейської служби України у процесі повернення платникам податків помилково та/або надміру сплачених сум грошових зобов'язань, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 15.12.2015 № 1146, зареєстрованим у Мін'юсті 31.12.2015 за № 1679/28124, у частині визначення дати, на яку має бути відсутній податковий борг у платника, що подав заяву про повернення з бюджету митних та інших платежів, механізму взаємодії територіальних органів ДФС з цього питання.

Питання встановлення дати, на яку має бути відсутній податковий борг у платника, що подав заяву про повернення з бюджету помилково та/або надміру сплачених коштів, повністю врегульовано положеннями Податкового кодексу.

Так, відповідно статті 43 Податкового кодексу помилково та/або надміру сплачені суми грошового зобов'язання підлягають поверненню платнику відповідно до цієї статті та статті 301 Митного кодексу України, крім випадків наявності у такого платника податкового боргу.

218657 *

№ 1134/05 від 09.09.2016

У разі наявності у платника податків податкового боргу, повернення помилково та/або надміру сплаченої суми грошового зобов'язання на поточний рахунок такого платника податків в установі банку або шляхом повернення готівковими коштами за чеком, у разі відсутності у платника податків рахунку в банку, проводиться лише після повного погашення такого податкового боргу платником податків.

Контролюючий орган не пізніше ніж за п'ять робочих днів до закінчення двадцятиденного строку з дня подання платником податків заяви готує висновок про повернення відповідних сум коштів з відповідного бюджету та подає його для виконання відповідному органу, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів.

На підставі отриманого висновку орган, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів, протягом п'яти робочих днів здійснює повернення помилково та/або надміру сплачених грошових зобов'язань платникам податків у порядку, затвердженому наказом Мінфіну від 03.09.2013 № 787, зареєстрованим в Мін'юсті 25.09.2013 за № 1650/24182.

Крім того, наказом ДФС від 14.08.2015 № 607 затверджено Методичні вказівки щодо використання у режимі он-лайн даних ІС «Податковий блок» про відсутність/наявність податкового боргу за податковими платежами при опрацюванні митницями ДФС заяв платників на повернення з бюджету помилково та/або надміру сплачених митних та інших платежів, які сплачуються під час митного оформлення товарів.

Таким чином, інформація про відсутність податкового боргу може бути врахована контролюючим органом починаючи з дати подання платником заяви на повернення до дати подання до органу, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів, висновку про повернення коштів з відповідного бюджету.

Щодо внесення змін до Класифікації доходів бюджету та Класифікатора видів надходжень бюджету у частині узгодження назви кодів доходів бюджету, які забезпечуються митницями.

Відповідно до статті 454 Митного кодексу України відомчі класифікатори інформації з питань державної митної справи – це нормативно-технічні документи, які використовуються у процесі оформлення митних декларацій. Зазначені класифікатори використовуються виключно для цілей, передбачених Митним кодексом України.

Після прийняття Митного кодексу України у 2012 році Мінфіном спільно з Держмитслужбою відомчі класифікатори інформації з питань державної митної справи, у тому числі класифікатор видів надходжень бюджету, що контролюються митними органами, були приведені у відповідність до термінології нової редакції Митного кодексу України.

Також, відповідно до наказу Міністерства фінансів України від 21.03.2016 № 378 «Про затвердження Змін до деяких відомчих класифікаторів інформації з питань державної митної справи, які використовуються у процесі оформлення митних декларацій» внесено, зокрема, зміни до Класифікатора видів надходжень бюджету, що контролюються митними органами з метою його актуалізації відповідно до змін, що вносились до Митного та Податкового кодексів України.

Щодо визнання таким, що втратив чинність Порядку повернення платникам податків коштів, що обліковуються на відповідних рахунках митного

органу як передплата, і митних та інших платежів, помилково та/або надмірно сплачених до бюджету, контроль за справлянням яких здійснюється митними органами, затвердженого наказом ДМСУ від 20.07.2007 № 618, зареєстрованим у Мін'юсті 25.09.2007 за № 1097/14364, норми якого слугують механізмом реалізації норм Митного кодексу України від 11.07.2002 № 92, що втратив чинність.

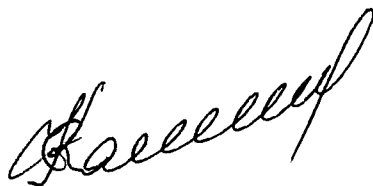
Слід зазначити, що відповідно до частини 3 Розділу XXI Митного кодексу України від 13.03.2012 № 4495-VI закони України, акти Кабінету Міністрів України, нормативно-правові акти центрального органу виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері державної митної справи, та інших центральних органів виконавчої влади, прийняті на виконання законів України з питань державної митної справи до набрання чинності цим Кодексом, та нормативно-правові акти, які використовуються при застосуванні норм законів з питань державної митної справи (у тому числі акти законодавства СРСР), застосовуються в частині, що не суперечить цьому Кодексу, до прийняття відповідних актів згідно з вимогами цього Кодексу.

Водночас, на сьогодні, Мінфіном спільно з ДФС ведеться робота по підготовці нового порядку з врахуванням норм проекту Закону України «Про внесення змін до Митного кодексу України (щодо уповноваженого економічного оператора та спрощень митних формальностей)» (реєстр. № 4777 від 03.06.2016) в частині внесення змін до статті 299 Митного кодексу України, які передбачають здійснення перерахування до державного бюджету сум митних платежів через єдиний казначейський рахунок, відкритий на ім'я органів доходів і зборів в органах, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів, для адміністрування митних та інших платежів.

Крім того, надсилаємо інформацію Державної фіскальної служби України з питань щодо вжиття заходів щодо усунення територіальними органами у Одеській, Миколаївській та Херсонській областях недоліків і порушень, встановлених під час аудиту; підвищення якості контрольно – перевіркової роботи з питань дотримання митного законодавства; дотримання митницями ДФС чинного законодавства в частині правильності визначення митної вартості; розробки форм реєстрів сум митних платежів, належних до перерахування (додається).

Додаток на 10 арк.

Заступник Міністра –
керівник апарату

Є. КАПІНУС

ДЕРЖАВНА ФІСКАЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(ДФС)

Львівська пл., 8, м. Київ-53, МСП 04655, тел.: (044) 272-51-59, факс: (044) 272-08-41
www.sfs.gov.ua; e-mail: kabmin_doc@sfs.gov.ua, gromada@sfs.gov.ua Код ЄДРПОУ 39292197

16.08.2016 № 2482/4/99-99-19-01-03-13 На № 26858/1/1-16 від 02.08.2016

**Міністерство фінансів
України**

Про надання інформації

Державна фіскальна служба України на виконання доручення Кабінету Міністрів України від 26858/1/1-16 від 02.08.2016 (вх.ДФС № 2157/3 від 03.08.2016) розглянула рішення Рахункової палати про результати аудиту ефективності виконання повноважень територіальними органами Державної фіскальної служби в Одеській, Миколаївській та Херсонській областях в частині контролю за повнотою нарахування та своєчасністю сплати до державного бюджету митних платежів суб'єктами підприємницької діяльності (далі – рішення Рахункової палати), надіслане листом від 19.07.2016 № 16-1393 на що повідомляємо.

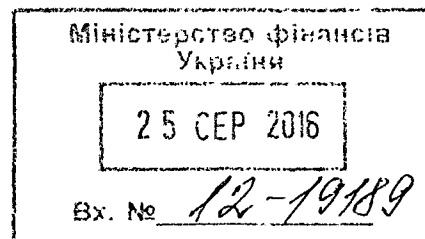
Надаємо інформацію щодо розгляду Рішення Рахункової палати та вжиті заходи реагування.

Додаток: на 9 арк.

В.о. заступника Голови

М.В. Продан

Огаренко 247-26-28

Інформація

щодо розгляду рішення Рахункової палати про результати аудиту ефективності виконання повноважень територіальними органами Державної фіскальної служби в Одеській, Миколаївській та Херсонській областях в частині контролю за повнотою нарахування та своєчасністю сплати до державного бюджету митних платежів суб'єктами підприємницької діяльності та вжиті заходи реагування

Стосовно внесення змін до Порядку, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 15.12.2015 № 1146, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 31.12.2015 за № 1679/28124 у частині визначення дати, на яку має бути відсутній податковий борг у платника, що подав заяву про повернення з бюджету митних та інших платежів.

Питання встановлення дати, на яку має бути відсутній податковий борг у платника, що подав заяву про повернення з бюджету помилково та/або надміру сплачених коштів, повністю врегульовано положеннями Податкового кодексу.

Умови повернення помилково та/або надміру сплачених грошових зобов'язань визначено статтею 43 Податкового кодексу України зі змінами та доповненнями (далі – Податковий кодекс) та статтею 301 Митного кодексу України.

З метою належного виконання положень статей 43, 102 Податкового кодексу, частини другої статті 45 та частини другої статті 78 Бюджетного кодексу України взаємовідносини територіальних органів Державної фіскальної служби України з місцевими фінансовими органами та територіальними органами Державної казначейської служби України в процесі повернення платникам податків помилково та/або надміру сплачених сум грошових зобов'язань за платежами, контроль за справлянням яких покладено на органи ДФС, регламентує Порядок взаємодії територіальних органів Державної фіскальної служби України, місцевих фінансових органів та територіальних органів Державної казначейської служби України у процесі повернення платникам податків помилково та/або надміру сплачених сум грошових зобов'язань, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 15.12.2015 № 1146, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 31 грудня 2015 року за № 1679/28124.

Крім того, наказом ДФС від 14.08.2015 № 607 затверджено Методичні вказівки щодо використання у режимі он-лайн даних ІС «Податковий блок» про відсутність/наявність податкового боргу за податковими платежами при опрацюванні митницями ДФС заяв платників на повернення з бюджету помилково та/або надміру сплачених митних та інших платежів, які сплачуються під час митного оформлення товарів.

Водночас, підпунктом 43.1 статті 43 Податкового кодексу визначено, що помилково та/або надміру сплачені суми грошового зобов'язання підлягають

поверненню платнику відповідно до цієї статті та статті 301 Митного кодексу України, крім випадків наявності у такого платника податкового боргу.

Згідно із підпунктом 43.2 статті 43 Податкового кодексу у разі наявності у платника податків податкового боргу, повернення помилково та/або надміру сплаченої суми грошового зобов'язання на поточний рахунок такого платника податків в установі банку або шляхом повернення готівковими коштами за чеком, у разі відсутності у платника податків рахунку в банку, проводиться лише після повного погашення такого податкового боргу платником податків.

Підпунктом 43.5 статті 43 Податкового кодексу встановлено наступне:

«Контролюючий орган не пізніше ніж за п'ять робочих днів до закінчення двадцятиденного строку з дня подання платником податків заяви готує висновок про повернення відповідних сум коштів з відповідного бюджету та подає його для виконання відповідному органу, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів.

На підставі отриманого висновку орган, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів, протягом п'яти робочих днів здійснює повернення помилково та/або надміру сплачених грошових зобов'язань платникам податків у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику».

З урахуванням наведених вище положень Податкового кодексу інформація про відсутність податкового боргу може бути врахована контролюючим органом починаючи з дати подання платником заяви на повернення помилково та/або надміру сплачених грошових зобов'язань по граничну дату направлення до органу, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів, висновку про повернення відповідних сум коштів з відповідного бюджету.

Стосовно узгодження назви кодів доходів бюджету, які забезпечуються митницями.

На сьогодні коди доходів бюджету приведено у відповідність (виокремлено ввізне, вивізне, антидемпінгове, спеціальне та компенсаційне мито) наказом Міністерства фінансів України від 21.03.2016 № 378 «Про затвердження Змін до деяких відомчих класифікаторів інформації з питань державної митної справи, які використовуються у процесі оформлення митних декларацій».

Стосовно втрати чинності Порядку повернення платникам податків коштів, що обліковуються на відповідних рахунках митного органу як передплата, і митних та інших платежів, помилково та/або надмірно сплачених до бюджету, контроль за справлянням яких здійснюється митними органами, затвердженого наказом ДМСУ від 20.07.2007 № 618, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 25.09.2007 за № 1097/14364.

Планом діяльності Міністерства фінансів України з підготовки проектів регуляторних актів на 2016 рік, затвердженого наказом Міністерства фінансів

України від 15.12.2015 № 1149 передбачено удосконалення порядку повернення платникам податків коштів, що обліковуються на відповідних рахунках митного органу як передоплата, і митних та інших платежів, помилково та/або надмірно сплачених до бюджету, контроль за справлянням яких здійснюється митними органами.

Відповідно наказ № 618 втратить чинність з набранням чинності новим наказом Мінфіну.

Щодо підвищення якості контрольно – перевіркової роботи з питань дотримання митного законодавства

З метою підвищення рівня методологічного забезпечення та якості контрольно-перевірочної роботи з питань дотримання митного законодавства, у тому числі у напрямку покращення взаємодії територіальних органів ДФС та структурних підрозділів ДФС затверджені відповідні порядки:

- Порядок оформлення результатів документальних перевірок дотримання законодавства України з питань державної митної справи, податкового, валютного та іншого законодавства платниками податків - юридичними особами та їх відокремленими підрозділами, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 20.08.2015 №727, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 26.10.2015 за №1300/27745;

- Порядок проведення органами державної фіскальної служби України зустрічних звірок під час здійснення документальних виїзних перевірок дотримання законодавства України з питань державної митної справи, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 25.11.2015 №1088, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 11.12.2015 за №1543/27988;

- Порядок надіслання контролюючими органами податкових повідомлень-рішень платникам податків, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 28.12.2015 № 1204, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 22 січня 2016 року за № 124/28254;

- Методичні рекомендації щодо організації та проведення органами державної фіскальної служби зустрічних звірок, обміну податковою інформацією при здійсненні податкового контролю, затверджені наказом ДФС від 17.07.2015 №511 із змінами, внесеними наказом ДФС від 19.10.2015 №806 (у частині алгоритму направлення запитів на проведення зустрічних звірок під час проведення перевірок дотримання законодавства України з питань державної митної справи та обліку отриманої податкової інформації за допомогою Інформаційної системи ДФС). Розділ 6 цих Методичних рекомендацій розроблено з метою оптимізації та підвищення ефективності процедури направлення та отримання запитів територіальними органами ДФС, обліку і направлення податкової інформації, отриманої від платників податків, та матеріалів зустрічних звірок за допомогою Інформаційної системи ДФС;

- Методичні рекомендації щодо порядку оформлення документів у ході проведення документальних перевірок дотримання законодавства України з

питань державної митної справи, а також реалізації їх матеріалів, затверджені наказом Міндоходів від 16.01.2014 №23.

На даний час Державною фіскальною службою України розроблено проект наказу ДФС «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо порядку взаємодії між підрозділами органів державної фіскальної служби при організації, проведенні та реалізації матеріалів документальних перевірок дотримання вимог законодавства України з питань державної митної справи», який узгоджується структурними підрозділами ДФС.

На виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.05.2016 № 418-р «Про затвердження Плану пріоритетних дій Уряду на 2016 рік» у III кварталі поточного року структурні підрозділи ДФС будуть залучені Міністерством фінансів України до розробки законопроекту щодо перенесення частини митних перевірок на етап після митного оформлення.

Крім того, з метою недопущення ухилення окремими суб'єктами ЗЕД від сплати належних митних платежів, Державною фіскальною службою України надано доручення ГУ ДФС в Одеській, Миколаївській та Херсонській областях щодо проведення в порядку статей 345-354 Митного кодексу України контрольно-перевірочних заходів стосовно підприємств-порушників законодавства України з питань державної митної справи, зазначених у Звіті про результати аудиту.

Так, станом на 04.08.2016 ГУ ДФС у Миколаївській області проведено 5 документальних перевірок дотримання законодавства України з питань державної митної справи в рамках Митного кодексу України, якими нараховано грошових зобов'язань зі сплати митних платежів на суму 167,0 тис. грн., до бюджету надійшло 79,0 тис. грн.

ГУ ДФС у Херсонській області за вказаний період проведено 6 документальних перевірок дотримання законодавства України з питань державної митної справи в рамках Митного кодексу України, якими нараховано грошових зобов'язань зі сплати митних платежів на суму 1 165,0 тис. грн. до бюджету надійшло 471,0 тис. грн.

ГУ ДФС в Одеській області проведено 7 документальних перевірок дотримання законодавства України з питань державної митної справи в рамках Митного кодексу України, якими нараховано грошових зобов'язань зі сплати митних платежів на суму 5 215,0 тис. грн., до бюджету надійшло 599,0 тис. грн. З урахуванням положень частини 13 статті 354 Митного кодексу України за результатами перевірки, проведеної відповідно до кримінального процесуального законодавства, донараховано 205,0 тис. грн. податкових зобов'язань зі сплати митних платежів.

З метою забезпечення системності в роботі, мінімізації людського фактору при прийнятті рішень щодо відбору суб'єктів господарювання для проведення митного аудиту Державною фіскальною службою України здійснюються заходи щодо розроблення програмно-інформаційного комплексу «Система відбору суб'єктів господарювання для митного аудиту». Ця програма забезпечить відбір найбільш ризикових підприємств для

проведення документальних перевірок з питань митної справи, що базуватиметься на покроковому автоматичному аналізі наявних в базах даних ДФС інформації та звітності суб'єктів господарювання.

Стосовно вжиття заходів щодо усунення територіальними органами у Одеській, Миколаївській та Херсонській областях недоліків і порушень, встановлених під час аудиту

В частині надання пільги в обкладенні ввізним митом при ввезенні на митну територію України товарів у якості іноземних інвестицій, повідомляємо наступне.

Статтею 18 Закону України від 19 березня 1996 року № 93/96-ВР «Про режим іноземного інвестування» (далі – Закон № 93/96) визначено, що оподаткування митом майна, що ввозиться в Україну як внесок іноземного інвестора до статутного капіталу підприємств з іноземними інвестиціями (крім товарів для реалізації або використання з метою, безпосередньо не пов'язаною з провадженням підприємницької діяльності), здійснюється у порядку, встановленому Митним кодексом України (далі – Кодекс).

Згідно з пунктом 2 статті 287 Кодексу товари (крім товарів для реалізації або використання з метою, безпосередньо не пов'язаною з провадженням підприємницької діяльності), що ввозяться на митну територію України на строк не менше трьох років іноземними інвесторами відповідно до Закону № 93/96 з метою інвестування на підставі зареєстрованих договорів (контрактів) або як внесок іноземного інвестора до статутного капіталу підприємства з іноземними інвестиціями, звільняються від сплати ввізного мита. При відчуженні таких товарів раніше трьох років з часу зарахування їх на баланс ввізне мито сплачується на загальних підставах.

Відповідно до пункту 2 Порядку державної реєстрації (перереєстрації) іноземних інвестицій та її анулювання, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06.03.2013 № 139 (далі - Порядок № 139), державна реєстрація (перереєстрація) іноземних інвестицій та її анулювання здійснюються Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими держадміністраціями (далі - органи державної реєстрації) у семиденний строк з дня подання іноземним інвестором документів для реєстрації (перереєстрації) іноземних інвестицій або її анулювання.

Згідно положень пункту 4 Порядку № 139 для державної реєстрації іноземних інвестицій іноземний інвестор або уповноважена ним в установленому порядку особа (далі - заявник) подає органу державної реєстрації такі документи:

1) інформаційне повідомлення у трьох примірниках з відміткою територіального органу Міністерства доходів і зборів за місцем здійснення інвестицій про їх фактичне здійснення;

2) документи, що підтверджують форму здійснення іноземних інвестицій (установчі документи, договори (контракти) про виробничу

кооперацію, спільне виробництво та інші види спільної інвестиційної діяльності, концесійні договори тощо);

3) документи, які підтверджують вартість іноземних інвестицій, що визначається відповідно до статті 2 Закону № 93/96.

Відповідно до редакції частини 5 статті 13 Закону № 93/96, що діяла до 25.06.2016, незареєстровані іноземні інвестиції не дають права на одержання пільг та гарантій, передбачених зазначеним Законом.

За інформацією, наданою Одеською митницею, в усіх випадках, зазначених у Звіті, державна реєстрація іноземних інвестицій підприємствами, вказаними у Звіті, здійснена, що підтверджується наявними інформаційними повідомленнями.

Миколаївською митницею повідомлено про направлення 10.03.2016 листа до ГУ ДФС у Миколаївській області про проведення перевірки митних оформлень товарів, ввезених як іноземні інвестиції, підприємствами ТОВ ВЗП «Еліка», ТОВ фірма «Шарк-2», ТОВ «Орташ Україна». Управлінням податкового та митного аудиту ГУ ДФС у Миколаївській області повідомлено, що за результатами проведеної документальної невіізної перевірки ТОВ ВЗП «Еліка» направлено податкові повідомлення-рішення на загальну суму 578,6 тис. грн., які оскаржено підприємством у судовому порядку.

Підстави для здійснення перевірки ТОВ фірми «Шарк-2», ТОВ «Орташ Україна», обсяг доходу яких складає до 20 млн. грн., на сьогодні відсутні, у зв'язку з мораторієм на проведення контролюючими органами перевірок підприємств з обсягом доходу до 20 мільйонів гривень за попередній календарний рік, запровадженим Законом України від 28 грудня 2014 року № 71-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи».

Херсонською митницею направлено листи до ГУ ДФС у Херсонській та Івано-Франківській областях щодо ініціювання проведення документальних перевірок дотримання ПП «Сінержі» та ДП БАТ «Івано-Франківський м'ясокомбінат», «Івано-Франківські ковбаси» вимог законодавства України з питань державної митної справи в частині обґрунтованості та законності надання (отримання) пільг при митному оформленні товарів, які ввозились у якості іноземних інвестицій.

Стосовно дотримання митницями ДФС чинного законодавства в частині правильності визначення митної вартості.

Діюче законодавство з митної оцінки в повній мірі містить всі норми і положення міжнародного законодавства (Генеральної угоди з тарифів і торгівлі (Угода СОТ), Угоди про застосування статті VII ГАТТ) та стосується будь-яких товарів, що ввозяться на митну територію України.

Разом з тим, Угода СОТ не охоплює весь спектр питань, які стосуються митної вартості, зокрема принцип «перехідного обов'язку доказування», яким визначено обов'язок імпортера доводити достовірність заявленої митної вартості, систему контролю правильності визначення митної вартості тощо.

Контроль правильності визначення митної вартості згідно з Керівництвом Всесвітньої митної організації (далі – ВМО) з контролю митної вартості здійснюється на трьох етапах – до, під час та після подачі митної декларації на товари. При цьому, такий контроль сконцентрований саме під час митного оформлення товарів, коли декларант має в розпорядженні всі необхідні документи для підтвердження заявленої митної вартості.

Система контролю правильності визначення митної вартості згідно з рекомендаціями ВМО з контролю митної вартості, Рекомендаціями до імплементації положень Кіотської конвенції, повинна включати застосування системи управління ризиками та пост-аудиту, але не обмежуватись ними.

Процедури контролю правильності визначення митної вартості товарів в Україні передбачають заходи, які застосовуються і в країнах-членах Світової організації торгівлі (СОТ).

Виходячи з міжнародної практики, на сьогодні як один з механізмів контролю за правильністю визначення митної вартості товарів використовується автоматизована система аналізу та управління ризиками.

Використання системи управління ризиками здійснюється відповідно до Міжнародної конвенції про спрощення та гармонізацію митних процедур.

Відповідно до міжнародних норм та стандартів система управління ризиками застосовується для здійснення вибіркового контролю, який базується на аналізі та оцінці ризиків.

Спрацювання зазначеного вище профілю ризику є підставою для поглибленого вивчення документів та відомостей, зазначених у них, обставин зовнішньоекономічної операції, але не може бути підставою для відмови в оформленні товару за самостійно заявленою митною вартістю.

Відповідно до норм Кодексу орган доходів і зборів може відмовити у митному оформленні за заявленою митною вартістю, якщо виявить, що заявлено неповні та/або недостовірні відомості про митну вартість, у тому числі невірно визначено митну вартість, у разі:

- невірно проведеного декларантом розрахунку митної вартості;

- неподання передбачених законодавством документів, у тому числі додаткових, або відсутності в них відомостей, що підтверджують числові значення складових митної вартості, чи відомостей щодо ціни, що була фактично сплачена або підлягає сплаті за оцінювані товари;

- невідповідності обраного методу визначення митної вартості товару умовам, зазначеним у главі 9 Кодексу;

- отриманням від митних адміністрацій інших країн відомостей щодо недостовірності заявленої митної вартості.

З метою удосконалення процедури контролю за правильністю визначення митної вартості товарів Державною фіскальною службою України наказом від 11.09.2015 № 689 затверджено Методичні рекомендації.

Методичні рекомендації розроблено відповідно до положень розділів III, XI Кодексу, Порядку здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів

митного контролю, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 31.07.2015 № 684, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 21 серпня 2015 року за № 1021/27466, та Керівництва з контролю митної вартості ВМО.

Основним завданням Методичних рекомендацій є вироблення та забезпечення єдиного підходу посадових осіб митниць ДФС до організації роботи з аналізу, виявлення та оцінки ризиків при здійсненні контролю за правильністю визначення митної вартості товарів, які переміщуються через митний кордон України, підвищення рівня відповідальності керівництва підрозділів митного оформлення за результатами прийнятих рішень під час здійснення процедури контролю за правильністю визначення митної вартості товарів.

Як зазначено у пункті 8 Методичних рекомендацій, у випадку спрацювання автоматизованої системи аналізу та управління ризиками за напрямком перевірки правильності визначення митної вартості товарів у зв'язку з ризиком заниження митної вартості та декларування митної вартості нижчої, ніж вартість ідентичних або подібних (аналогічних) товарів, посадова особа, що здійснює контроль за правильністю визначення митної вартості, здійснює перевірку відомостей, що містяться в документах, що підтверджують заявлену митну вартість, та відповідно до частини третьої-четвертої статті 53 Кодексу здійснює запит додаткових документів.

Тобто запит додаткових документів посадова особа, що здійснює контроль за правильністю визначення митної вартості, може здійснити лише за наявності підстав для витребування додаткових документів, виключний перелік яких встановлений у частинах третій-четвертій статті 53 Кодексу:

у разі якщо подані документи (зазначені у частині другій цієї статті) містять розбіжності, наявні ознаки підробки або не містять всіх відомостей, що підтверджують числові значення складових митної вартості товарів, чи відомостей щодо ціни, що була фактично сплачена або підлягає сплаті за ці товари (частина третя);

у разі якщо орган доходів і зборів має обґрунтовані підстави вважати, що існуючий взаємозв'язок між продавцем і покупцем вплинув на заявлену декларантом митну вартість (частина четверта).

За аналогією, рішення про коригування митної вартості за результатами контролю за правильністю визначення митної вартості може бути прийнято у випадках, передбачених частиною шостою статті 54 Кодексу та частиною першою статті 55 Кодексу, виключно за наявності обґрунтованих підстав вважати, що заявлено неповні та/або недостовірні відомості про митну вартість товарів, у тому числі невірно визначено митну вартість.

Тобто, витребувати додаткові документи та прийняти рішення про коригування митної вартості товарів посадова особа за результатами здійснення контролю може лише за умов, передбачених законодавством з питань державної митної справи, як це і зазначено в Методичних рекомендаціях.

Враховуючи вищезазначене, навіть у випадку виявлення ризиків під час здійснення контролю правильності визначення митної вартості товарів, у разі відсутності підстав для коригування митної вартості, визначених частиною шостою статті 54 Кодексу, митне оформлення таких товарів здійснюється за заявленою декларантом митною вартістю.

Формально нижчий рівень митної вартості імпортованого товару від рівня митної вартості іншого митного оформлення, не може розцінюватися як заниження митної вартості, не є перешкодою для застосування заявленої декларантом митної вартості товару, тому не може бути підставою для звинувачення митниці у незабезпеченні належного контролю за правильністю визначення митної вартості товарів.

Наявність у базах даних інформації про те, що товар раніше розмитнювався за іншою вищою вартістю, за відсутності інших визначених законом підстав, що обумовлюють межі і способи здійснення митницею контролю митної вартості, не утворює підстав для відмови у визнанні заявленої декларантом митної вартості. Вказане також узгоджується з правовою позицією Вищого адміністративного суду України.

Крім того, рівень митної вартості імпортованих товарів за однаковими товарними підкатегоріями (на рівні десяти знаків згідно з Українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності) може відрізнятися у зв'язку з тим, що на формування митної вартості товарів впливають різні чинники та фактори (умови поставки згідно ІНКОТЕРМС, поставка від виробника продукції, обсяг партії, умови оплати, тощо), а також якісні характеристики товарів, значущі для визначення митної вартості (зокрема, споживчі характеристики товару, призначення, виробник, торгівельна марка тощо).

Стосовно розробки форм реєстрів сум митних платежів, належних до перерахування

Порядком ведення органами Державної фіскальної служби України оперативного обліку податків і зборів, митних та інших платежів до бюджетів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 07.04.2016 № 422, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 20.05.2016 за № 751/2881 не передбачено ведення реєстрів сум митних платежів, належних до перерахування.